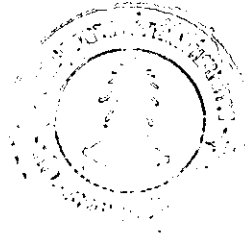

บทที่ 1

บทนำ

นวนิยายเป็นรูปแบบบันเทิงคดีที่ไทยเรารับมาจากตะวันตกและมีลักษณะแตกต่างไปจากบันเทิงคดีที่มาแต่เดิม¹ ปัจจุบันนวนิยายเป็นที่แพร่หลายอย่างกว้างขวางจนกลายเป็นบันเทิงคดีสำคัญประเภทหนึ่ง ระยะเวลาเกือบศตวรรษ² ย่อมนานพอที่จะทำให้นวนิยายมีพัฒนาการอันเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

การศึกษาเกี่ยวกับนวนิยายไทยขอสังเกตรวบรวมสาระสำคัญว่า นวนิยายไทยเริ่มมีลักษณะเป็นของตนเองชัดเจนขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2472 และเข้าสู่ยุครุ่งเรืองเติบโตหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 เป็นต้นมา การที่นวนิยายไทยขยายตัวพร้อม ๆ กับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเช่นนี้เป็นสิ่งที่ควรให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง เพราะวรรณกรรมย่อมสัมพันธ์กับสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสังคมย่อมมีอิทธิพลต่อพัฒนาการของนวนิยายไทยอย่างแน่นอน

---

¹ ก่อนหน้าที่นวนิยายจะแพร่หลาย รูปแบบบันเทิงคดีที่นิยมกันมากในหมู่ประชาชนคือเรื่องจักร ๆ วงศ์ ๆ ในราวรัชกาลที่ 4 - 5 เรื่องจักร ๆ วงศ์ ๆ ถือว่าเป็นเรื่อง "อ่านเล่น" ที่นิยมกันมาก

² โดยทั่วไปถือกันว่า นวนิยายในภาษาไทยเรื่องแรกคือ นวนิยายแปลเรื่อง ความพยายาม ของ "แม่วัน" อันเป็นนามปากกาของพระยาสุรินทรราชา (นกยูง วิเศษกุล) แปลมาจากนวนิยายภาษาอังกฤษชื่อ Vendetta ของ Marie Corelli รวมพิมพ์ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2443 ถ้านับจุดนี้เป็นจุดเริ่มต้น นวนิยายไทยก็มีมาแล้ว 89 ปี

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาพัฒนาการนวนิยายไทยระหว่าง พ.ศ. 2475 - 2500 โดยให้การศึกษาด้านแนวคิด พร้อมกันนั้นจะพิจารณาพัฒนาการนวนิยายควบคู่ไป กับความคลี่คลายทางสังคมของไทย และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายกับสังคมด้วย

อนึ่ง การกล่าวถึงพัฒนาการนวนิยายไทยจะหยิบยกเฉพาะนวนิยายที่มีบทบาท ต่อพัฒนาการของนวนิยาย และที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์กับสังคมเท่านั้น ส่วนนวนิยาย อื่น ๆ จะกล่าวถึงในฐานะเป็นนวนิยายร่วมสมัยของแต่ละช่วง

ขอบเขตของการศึกษาจะจำกัดเฉพาะนวนิยายช่วง พ.ศ. 2475 - 2500 เพราะ พ.ศ. 2500 เป็นช่วงของการหักเหทิศทางของนวนิยายไทย หลัง พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา เมื่อจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ยึดอำนาจการปกครอง การแสดงความคิดเห็น เป็นไปในขอบเขตจำกัด ทำให้นักเขียนนวนิยายบางคนต้องเปลี่ยนแนวการเขียนเพื่อ สวัสดิภาพส่วนตัว การเปลี่ยนทิศทางของนวนิยายไทยหลังจากนั้นจึงเป็นการตัดช่วง พัฒนาการนวนิยายไทยอย่างชัดเจน

ผู้วิจัยเชื่อมั่นว่า การศึกษาพัฒนาการนวนิยายไทยระหว่าง พ.ศ. 2475 - 2500 นี้ นอกจากจะเป็นการศึกษาพัฒนาการของบันเทิงคดีรูปหนึ่ง^๑ ในระยะที่กำลังเติบโต ทั้งปริมาณและคุณภาพแล้ว ยังเป็นการศึกษาพัฒนาการทางความคิดของสังคมไทยระยะที่มีการ เปลี่ยนแปลงอีกด้วย ทั้งนี้เพราะการศึกษาวรรณกรรมก็คือการศึกษาชีวิตมนุษย์ ทัศนะอันกว้างไกลของศิลปินย่อมทำให้ภาพชีวิตในนวนิยายของเขาเป็นภาพวาดที่เป็นจริง ยิ่งกว่าตัวความจริงเอง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๑นักเขียนที่มีลักษณะเด่นชัดที่สุดคือ สด กุรมะโรหิต ศรีรัตน สถาปนวัฒน์ ส่วน เสนีย์ เสาวพงศ์ หยุกเขียนไประยะหนึ่ง อิศรา อมันตกุล ถูกจับกุมคุมขัง และ กุหลาบ สายประดิษฐ์ ขอพำนักอยู่ที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. สำนักรวณนิยายที่เขียนขึ้นในระหว่าง พ.ศ. 2475 - 2500
2. ศึกษาวิเคราะห์นวนิยายที่มีบทบาทต่อพัฒนาการนวนิยายไทย และศึกษาความสัมพันธ์ของนวนิยายนั้น ๆ กับสังคม
3. สรุปแนวโน้มพัฒนาการนวนิยายไทยระหว่าง พ.ศ. 2475 - 2500

ข้อตกลงเบื้องต้น

คำว่า แนวคิด แนวคิดย่อย และ แนวเรื่อง ในวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยใช้ตามความหมายดังต่อไปนี้

แนวคิด หมายถึง ข้อคิดสำคัญของเรื่องและผู้แต่งต้องการเสนอ

แนวคิดย่อย หมายถึง ข้อคิดที่สอดแทรกเข้ามาระหว่างการดำเนินเรื่อง เนื่องจากนวนิยายมีขนาดยาวมักมีแนวคิดย่อยแทรกอยู่ด้วย

แนวเรื่อง หมายถึง ลักษณะของเนื้อเรื่อง เช่น นวนิยายแนวรัก แนวมูโลคโชนนชญักษ์ นวนิยายแนวชีวิตต่างแดน เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย